

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

ÖVERSVÄMNINGSGRUPPEN FÖR TOBY-LAIHELA ÅS AVRINNINGSSOMRÅDE LAIHIANJOEN VESISTÖALUEEN TULVARYHMÄ

Tid / Aika: ons./ke 12.2.2014 kl./klo 12:30-
Plats / Paikka: NTM-centralen i Södra Österbotten, Vasa /
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Vaasa

Närvarande / Läsnä:

Olav Jern	Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto
Liisa Maria Rautio	NTM i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY
Kim Klemola	NTM i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY
Eeva Kopposela	NTM i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY
Ole Wik	Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos
Martin Söderman	Finavia
Frank Norrén	NTM i Österbotten / Pohjanmaan ELY
Helena Granlund	Korshoms kommun / Mustasaaren kunta
Anne Annila	Laihela kommun / Laihian kunta
Antti Ruokonen	Vasa stad / Vaasan kaupunki
Jouni Kannonlahti	Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry
Hannu Uitto	MTK i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan MTK
Kristiina Hakkala	NTM i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY
Erika Raitalampi	NTM i Södra Österbotten / Etelä-Pohjanmaan ELY

PROTOKOLL / PÖYTÄKIRJA

1. Öppnande av mötet och konstaterande av mötesdeltagare / Kokouksen avaus ja kokousedustajien toteaminen

Olav Jern öppnade mötet och hälsade alla välkomna till mötet. Det konstaterades att det finns skäl att hålla en presentationsrunda, eftersom det finns nya deltagare i workshopen. Mötesdeltagarna konstaterades. Man höll ett inledningsanförande före workshopen och mötet påbörjades.

***

Olav Jern avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi kokoukseen. Aluksi pidettiin esitelykierros, koska työpajassa uusia osallistujia. Todettiin kokouksen osallistujat. Pohjustettiin alkavaa työpajaa ja kokousta.

2. Föregående mötes protokoll / Edellisen kokouksen muistio

Föregående mötets protokoll godkändes.

***

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Godkännande av föredragningslistan / Asialistan hyväksyminen

Föredragningslistan godkändes.

***

Hyväksyttiin asialista.

4. Laihianjoen tulvavaara- ja tulvariskikartoituksen esittely / Presentation av kartering av översvämningshotat område och översvämningrisker

Kristiina Hakkala presenterade karteringen av översvämningshotade områden och områden med översvämningrisk, som blev färdig i slutet av förra året (2013). Hon presenterade objekten med översvämningrisk och valkriterierna för dessa. Man började med invånare och bostadsbyggnader. Man konstaterade att vid en normal översvämning från vattendrag finns flest invånare i Korsholm. I byggnaderna bor även flera invånare jämfört med de andra områdena. Bebyggelsen är koncentrerad till bifurkationsområdet.

Ole Wik frågade om antalet byggnader i översvämningriskkarteringen direkt kan användas för att tolka behov för evakuering. Kim Klemola svarade att det kan man inte göra. Till exempel tas golvhöjder inte i beaktande vid översvämningriskkarteringen. Karteringen kan dock användas för att peka de ställen där översvämningsskador sannolikt kan uppstå. Kim Klemola bad att begreppet bifurkationsområde kunde preciseras. Med det avses det område där Kyro älvs och Toby-Laihela ås flödesvatten flyter samman vid stora översvämningar. Ytterligare redogjordes för andra osäkerhetsfaktorer som kom fram i samband med karteringen.

Hakkala presenterade de svårevakuerade objekt som kom fram i samband med karteringen. Det konstaterades att två svårevakuerade objekt sannolikt blir våta vid en översvämning som återkommer i medeltal en gång på 250 år. De ogynnsamma följderna för miljön presenterades. Antti Ruokonen frågade om det redan finns kommunvis information om specialobjekt till hands. Man kom överens att vid behov kan denna information utarbetas.

Man konstaterade att det finns ett stort antal kabelskåp på området. Det finns även osäkerhetsfaktorer vid karteringen av el- och datanätverk, som t.ex. kabelskåpets höjd från markytan, som inte har tagits i beaktande vid karteringen.

Man konstaterade att motorvägen och väg 715 går av redan vid en vanlig översvämning. Rautio påpekade att enligt målen i den preliminära bedömningen av översvämningrisker borde de betydande trafikförbindelserna skyddas vid en översvämning vars återkomstintervall i medeltal är 1/250 år. Eeva Kopposela sade att motorvägen är planerad så att vid översvämningen flyter flödesvatten över motorvägen och därför skyddas andra objekt, som t.ex. flygfältet. Klemola konstaterade att kanske väg 715 är planerad på likadant sätt, eftersom dessa vägar

oftast går av samtidigt. Olav Jern frågade att hur järnvägsvallen står emot vattentrycket på båda sidorna av vallen i Toby området utan att brista.

Man konstaterade att det finns några kulturarvsobjekt i översvämningssområdet, som eventuellt hotas av flödesvatten. I Toby-Laihela ås nedre lopp finns även Natura-området på Södra Stadsfjärden i enlighet med ramdirektivet för vatten.

Man utarbetar en rapport om karteringen av översvämningssrisker, som i mötet presenterades. Rapporten skickas till översvämningssgruppens medlemmar.

***

Kristiina Hakkala esitti viime vuoden (2013) lopulla valmistuneen tulvavaara- ja tulvariskikartoituksen. Hän esitteli tulvariskikohteet ja niiden valintaperusteet. Hän aloitti asukkaista ja asuinrakennuksista. Todettiin, että eniten asukkaita normaalilla vesistötulvalla on Mustasaaren alueella. Rakennuksissa asuu myös suhteessa enemmän asukkaita kuin muualla. Asutus keskittyy bifurkaatioalueelle.

Ole Wik kysyi, voidaanko tulvariskikartoituksen rakennusmäärää käyttää suoraan evakuointitarpeen tulkintaan. Kim Klemola vastasi, ettei arviota voida käyttää suoraan tähän. Tulvariskikartoitus ei esimerkiksi huomioi rakennusten lattiakorkeuksia. Kartoitusta voidaan kuitenkin käyttää osoittamaan todennäköisiä sijainteja, joissa tulvavahinkoja voi aiheutua. Klemola pyysi tarkentamaan käsitettä bifurkaatioalue, jolla tarkoitetaan Kyrönjoen ja Laihianjoen yhtymäkohtaa suurilla tulvilla. Lisäksi selvitettiin muita kartoitukseen liittyneitä epävarmuuksia.

Hakkala esitteli tulvariskikartoituksessa esiin tulleet vaikeasti evakuoitavat kohteet. Todettiin, että keskimäärin 1/250 vuodessa toistuvalla tulvalla kastuu todennäköisesti kaksi vaikeasti evakuoitavaa kohdetta. Esitettiin vahingolliset seuraukset ympäristölle. Antti Ruokonen kysyi, onko erityiskohteista saatavilla jo kuntakohtaista tietoa. Sovittiin, että tarvittaessa voidaan tehdä myös kuntakohtaiset tiedot kohteista.

Todettiin, että alueella on paljon sähköjakokaappeja. Myös sähkö- ja tietoverkkojen kartoitukseen liittyy epävarmuuksia, kuten kaapin korkeus maanpinnasta, jota ei huomioitu kartoituksessa.

Todettiin, että moottoritie ja 715 tie katkeaa jo yleisellä tulvalla. Rautio huomautti, että alustavien tulvariskien hallinnan tavoitteiden perusteella merkittävät liikenneyhteydet tulisi suojata keskimäärin 1/250 vuodessa toistuvalla tulvalta. Eeva Kopposela totesi, että moottoritie on suunniteltu päästämään tulvaveden ylitseen ja suojaamaan näin muita kohteita, kuten lentokenttää. Klemola totesi, että ehkä myös 715 tien on suunniteltu samoin, koska tiet katkeavat aina yleensä yhtä aikaa. Olav Jern esitti kysymyksen, miten rautatien pengertä kestää veden painetta penkereen molemmin puolin Tuovilan alueella. Asiaa on selvitettävä tarkemmin.

Todettiin, että tulva-alueella on muutamia kulttuuriperintökohteita, jotka ovat kastumisvaarassa. Laihianjoen alaosalla on myös vesiputedirektiivin mukainen Eteläisen kaupungin selän Natura-alue.

Kokouksessa esitetystä tulvariskikartoituksesta tehdään raportti, joka välitetään tulvaryhmälle.

5. **Tulvariskien hallinnan alustavien toimenpiteiden ja alustavan asiantuntija-arvioinnin esittely / Presentation av preliminära åtgärder och bedömningar av sakkunniga för hantering av översvänningsrisker ja**
6. **Keskustelu mahdollisista toimenpiteistä ja niiden vaikutuksista / Diskussioner om åtgärder och inverkan av åtgärder**

Liisa Maria Rautio presenterade de principer som har uppställts för multikriterieanalysen av preliminära åtgärder för att hantera översvänningsrisker. Rautio presenterade även hur analysen står i samband med planeringen av hanteringen av översvänningsrisker. Medan Kim Klemola presenterade åtgärderna, fyllde deltagarna i blanketten för multikriterieanalysen. Därtill presenterade Rautio resultaten av sakkunnigbedömningen gällande åtgärderna. Man önskade även att deltagarna diskuterar om åtgärderna. Antalet åtgärder kan ökas och i framtiden även minska. I detta skede ska dock alla åtgärder bedömas. Dessutom diskuterade man om översvämningsskyddsprojektet för Toby-Solf å. Projektets åtgärder togs inte med i bedömningen, eftersom projektet redan pågår d.v.s. bedömningen är inte till nytta för åtgärdernas genomförande. Projektets nytta betonas främst i Toby-Laihela ås nedre lopp.

Ett sammandrag av diskussionerna och resultaten från den första workshopen presenteras i en skild blankett.

Till slut föreslog Rautio att man diskuterar om nästa workshop gällande multikriterieanalysen av åtgärder för att hantera översvänningsrisker. Man kom överens att även den andra workshopen ska hållas i utvidgad form.

***

Liisa Maria Rautio esitteli tulvariskien hallinnan alustavien toimenpiteiden monitavoitearvioinnin periaatteet. Rautio esitteli myös arvioinnin yhteyden tulvariskien hallinnan suunnitteluun. Tarkoituksena oli, että Klemolan esitellessä toimenpiteitä, osallistajat täyttävät monitavoitearvioinnin lomaketta. Samalla Rautio esitteli toimenpiteiden asiantuntija-arvioinnin tulokset. Osallistujilta toivottiin myös keskustelua toimenpiteistä. Toimenpiteiden määriä voidaan lisätä ja jatkossa myös poistaa. Tässä vaiheessa kuitenkin kaikki arvioitiin. Myös Tuovila-Sulvan tulvasuojeluhankkeesta keskusteltiin. Hankkeen toimenpiteitä ei otettu arviointiin, koska hanke on jo käynnissä. Monitavoitearvioinnista ei ole siis enää hyötyä toimenpiteiden toteuttamiselle. Tuovila-Sulvan tulvasuojeluhankkeen hyöty painottuu lähinnä Laihianjoen alaosalle.

Yhteenveto keskusteluista ja ensimmäisen työpajan tulokset esitellään erillisessä lomakkeessa.

Lopuksi Rautio ehdotti keskustelua toisesta tulvariskien hallinnan toimenpiteiden monitavoitearvioinnin työpajasta, joka sovittiin pidettäväksi myös laajennettuna.

7. **Laihianjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaluonnos, luvut 1–5 / Utkast till planen för hanteringen av översvänningsrisker i Toby-Laihela ås avrinningsområde, kapitel 1–5**

Rautio presenterade första delen av hanteringsplanen för översvänningsrisker d.v.s. kapitel 1-5. I dessa kapitel beskrivs i huvudsak grunduppgifterna om avrinningsområdet och om lagstiftningen angående hanteringen av översvänningsrisker. Man bad deltagarna att kommentera

ra kapiteln och framföra eventuella ändringsförslag till dessa. Man kom överens att kommentarerna skickas till E. Raitalampi eller K. Hakkala senast 21.2.2014.

***

Rautio esitteli tulvariskien hallintasuunnitelman alkuosan, luvut 1–5. Luvut kuvaavat pääosin taustatietoja vesistöalueesta ja tulvariskien hallintaan liittyvästä lainsäädännöstä. Luvuista pyydettiin kommentteja ja muutosehdotuksia osallistujilta. Sovittiin, että kommentit toimitetaan 21.2.2014 mennessä E. Raitalammelle tai K. Hakkalalle.

8. Övriga ärenden / Muut asiat

Det konstaterades att det inte finns några övriga ärenden.

***

Todettiin, ettei muita asioita ole.

9. Nästa möte / Seuraava kokous

Nästa möte hålls 9.4.2014 kl. 12.30 i Vasa.

***

Seuraava kokous pidetään 9.4.2014 klo 12:30 Vaasassa.

10. Avslutandet av mötet / Kokouksen päättäminen

Ordföranden avslutade mötet.

***

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

In fidem / Muistion vakuudeksi

Olav Jern

Erika Raitalampi